

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת נאור שירי

פ/25/6492

הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – מימון לימודים לתואר ראשון לסטודנט תושב קריית שמונה – הוראת שעה), התשפ"ו–2026

1. הוספת סעיף 1ב25 בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 25ב יבוא :
- "מימון לימודים 1ב25. סטודנט תושב קריית שמונה יהיה זכאי למימון לתואר ראשון 100% משכר הלימוד השנתי במוסד מוכר, עבור כל לסטודנט תושב שנת לימודים לתואר ראשון ולמשך ארבע שנים קריית שמונה – לכל היותר, ובתנאי שבתחילת שנת הלימודים הוא הוראת שעה מתגורר בקריית שמונה."
2. (א) תוקפו של חוק זה חמש שנים מיום תחילתו. הוראת שעה ותחולה
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סטודנט שהחל את לימודיו בתקופת תוקפו של חוק זה יהיה זכאי למימון שכר הלימוד עבור כל שנות הלימודים לתואר, בכפוף להתקיימות התנאים האמורים בסעיף 1ב25 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא לקדם את האזור הצפוני של מדינת ישראל בכלל, ואת העיר קריית שמונה בפרט, באמצעות מענק לימודים ייעודי לסטודנטים הלומדים לתואר ראשון ומתגוררים בעיר. בעשור האחרון ניצבת קריית שמונה בפני אתגרים משמעותיים בתחומי התעסוקה, החינוך, הפיתוח הכלכלי ושימור האוכלוסייה הצעירה, ואסון זה רק הולך ומתרחב לאור מלחמת חרבות ברזל. צעירים רבים בוחרים לעזוב את העיר ללימודים אקדמיים, ובהמשך להשתלב במקומות עבודה מחוץ לאזור; מגמה זו מעמידה קשיים ביכולתה של העיר לשמר אוכלוסייה חזקה ולבסס צמיחה ארוכת טווח.

¹ ס"ח התשי"ח, בעמ' 191.

הצעת החוק נועדה להתמודד עם בעיה זו באמצעות קביעת מימון שכר הלימוד של סטודנטים תושבי קריית שמונה, אשר לומדים לתואר ראשון במוסד אקדמי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. התמיכה הכלכלית תסייע בצמצום החסם הכלכלי ללימודים אקדמיים, תעודד צעירים להמשיך להתגורר בעיר בתקופת לימודיהם ואף לשוב אליה לאחר מכן, ובכך תחזק את רמת ההון האנושי המקומי. למימון שכר הלימוד השלכות חיוביות נוספות: הוא צפוי לעודד התיישבות של משפחות צעירות, להגדיל את היקף הפעילות הכלכלית המקומית ולתרום לעיצוב תמהיל אוכלוסייה מגוון ומשגשג. התמיכה האקדמית מהווה גם סמל למחויבותה של המדינה לפיתוח הפריפריה, לצמצום פערים חברתיים-גיאוגרפיים ולקידום שוויון הזדמנויות. על כן, מוצע לתקן את חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, ולהוסיף סעיף שיאפשר לכל סטודנט המתגורר בקריית שמונה לקבל מימון מלא של שנת הלימודים, בכל שנה מחדש, בתנאי שהוא ממשיך להתגורר בעיר. מוצע לקבוע תוקף של חמש שנים להצעת החוק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ו (26.01.2026)